AZ ERUÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 7.9.2004
COM(2004) 590 végleges

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK

Biztonságpolitikai kutatás: A további lépések

BIZTONSÁGPOLITIKAI KUTATÁS – A KÖVETKEZŐ LÉPÉSEK

2003 októberében Busquin és Liikanen európai biztosok találkozót hívtak össze az európai kormányok, akadémiák és ipar képviselőiből álló, „a biztonságpolitikai kutatás terén tevékenykedők csoportja” számára. Az elsődleges feladat „alapelvek és prioritások megállapítása egy európai biztonságpolitikai kutatási program (ESRP) tekintetében, összhangban az Európai Unió kül-, biztonság- és védelmi politikájának célkitűzéseivel, illetve azzal a céljával, hogy egy szabadságon, biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséget hozzon létre”.

2004. március 15-én az említett csoport benyújtotta a „Kutatás egy biztonságos Európáért” című jelentését Prodi elnöknek. A jelentés tartalmazza az ESRP legfontosabb elemeit, illetve azt, hogy a program miként járulhat hozzá a változó világunkban megjelenő új biztonságpolitikai kihívások kezeléséhez. Az alábbiakban azon lépések magyarázata olvasható, amelyeket a Bizottság szándékozik megtenni a biztonságpolitikai kutatás terén. A mellékletben olvasható a biztonságpolitikai kutatás terén tevékenykedők csoportja által benyújtott jelentésben található végrehajtási összefoglaló, következtetések és ajánlások.

A Bizottság üdvözli a biztonságpolitikai kutatás terén tevékenykedők csoportjának jelentését. Egyetért az ajánlások és iránymutatások lényegi elképzeléseivel, és e közlemény 4. fejezetében: A következő lépésekben megállapítottakkal összhangban, az érdekelt felekkel együttműködésben megteszi a szükséges lépéseket.

A Bizottság felkéri a Tanácsot és az Európai Parlamentet, hogy adja hozzájárulását a biztonságpolitikai kutatás terén tevékenykedők csoportjának jelentésében foglalt iránymutatásokhoz, és támogassa az ebben a közleményben és mellékleteiben meghatározott javaslatokat.

1. BEVEZETŐ

A politikai, társadalmi és technológiai fejlődés eredményeképpen egy változékony biztonságú környezet jött létre, ahol egyre többféle és kevésbé előrelátható kockázattal és a sebezhető ponttal kell számolni. Államhatárokon átnyúló, új fenyegetések jelentek meg, amelyek az Európai Unió területén belül és kívül egyaránt veszélyeztetik az európai érdekeket.

A 2004 márciusában, Madridban történt vasúti terrortámadás kihangsúlyozza annak a szükségességét, hogy Európa-szerte fokozzák a polgárok biztonságát. Ezen kívül, az Unió 25 tagállamra való bővítése további erőfeszítéseket kíván abból a célból, hogy magas szintű biztonság valósuljon meg az egész Unióban, amelynek határai ma kelet és dél felé tolódnak.

A növekvő és egyre többféle biztonsági kihívások megoldása érdekében Európának hasznosítani kell a vonatkozó iparágak kombinált és viszonylag kihasználatlan erőforrásait, illetve össze kell hangolni a kutatási közösség munkáját abból a célból, hogy hatékonyan és innovatív módon közelítsék meg a meglévő és jövőbeni biztonsági kihívásokat, fokozzák a polgárok védelmét, és hatékonyan részt vállaljanak a békefenntartó tevékenységekben. A jelen biztonsági kihívást csak európai szinten lehet hatékonyan kezelni.

Államfők és kormányfők számos alkalommal hangsúlyozták az új biztonsági helyzet kezelésének szükségességét és egy erős ipari és technológiai alap meghatározó szerepét:

- a kölni Európai Tanács, amely hangsúlyozta egy versenyképes és dinamikus ipari és védelmi alap szükségességét,
- a Tanács lisszaboni ülése, amely a versenyképes tudásalapú társadalom mellett foglalt állást,
- a Tanács barcelonai ülése, amely a kutatási és fejlesztési tevékenység, illetve az innováció átfogó fellendítése mellett határozott,
- a Tanács theszaloníki ülésén hozott határozat, amelynek értelmében konkrét lépéseket kell tenni a biztonság terén,
- az Európai Unió Biztonságpolitikai Stratégiájának – „Egy biztonságos Európa egy jobb világban” – elfogadása[1],
- a Tanács 2004. március 25–26-i brüsszeli megbeszélése, amelynek eredményeként megalkották a terrorizmus elleni küzdelemről szóló nyilatkozatot.

[1] Javier Solana főképviselő által az Európai Tanács 2003. június 19–20-i, theszaloníki ülésén előterjesztett „Egy biztonságos Európa egy jobb világban”, amelyet az Európai Tanács 2003. december 12-én jóváhagyott.

2. A BIZTONSÁGPOLITIKÁVAL KAPCSOLATOS KUTATÁS ÉS TECHNOLÓGIA IRÁNTI IGÉNY

Az új biztonsági kihívások kezelésében a technológia központi szerepet játszik. Európában rendelkezésre áll a szükséges potenciál, hogy különféle biztonsági technológiák tekintetében kutatásokat végezzenek, új technológiákat dolgozzanak ki és alkalmazzanak. A számos új fenyegetés elleni fellépés során Európának pótolni kell a jelenlegi strukturális és funkcionális hiányosságokat a következők által: a strukturális egyenetlenségek és az erőfeszítések másolásának csökkentése, az együttműködés fokozása, illetve a szabványosítás és a kölcsönös működtethetőség megvalósítása.

Európában már régóta erőteljesen különválik a polgári célú és a védelmi célokat szolgáló kutatás. Ma számos technológia „kettős felhasználású": a polgári célú fejlesztések támogatják a védelmi képességeket, és az eredetileg védelmi céllal készült fejlesztések a polgárok hétköznapi életébe hoznak jelentős újításokat és előnyöket. Ezen kívül a terrorizmus következtében elmosódtak a határvonalak a belső (rendőrségi) és a külső (katonai) biztonság között. Következésképpen ezt a különválást meg kell szüntetni.

A Bizottság a közös védelmi eszköz politikájáról szóló, 2003 márciusában kiadott közleményében[2] kihangsúlyozta egy versenyképes ipari alap szükségességét abból a célból, hogy támogassák az Európai Biztonsági és Védelmi Politikát (ESDP): ez fokozottabb összhangot jelent európai szinten, ahol megvalósulhat a különböző politikai, gazdasági, ipari és szabályozási cselekvések egységesítése. Hasonlóképpen, az Európai Unió nevében humanitárius tevékenységeket és intervenciókat támogató Közös Kül- és Biztonságpolitika (CFSP) ma és a jövőben is attól függ, hogy milyen mértékben állnak rendelkezésre a legmodernebb technológiák, amelyekkel maximalizálható a vállalt cselekvések hatékonysága.

Egy következetes biztonságpolitikai kutatási program jelentősen megnövelheti egy magasan fejlett iparág optimális kihasználását az Európai Unió szintjén. Az ilyen kutatások középpontjába a képességeket kell helyezni, célként pedig a kölcsönösen működtethető rendszerek, illetve az európai polgárok, az Unió területe és a kulcsfontosságú infrastruktúrák védelme tekintetében hasznos termékek és szolgáltatások fejlesztését, valamint békefenntartó tevékenységek folytatását kell meghatározni. A biztonság szintén előfeltétel az olyan kulcsfontosságú szolgáltatások megfelelő működéséhez, mint például a közlekedés és az energiaellátás; a kutatás fontos szerepet játszik a magas szintű védelem biztosításában.

A biztonságpolitikai kutatásra irányuló európai kezdeményezés során tiszteletben kell tartani az Uniónak az egyéni jogokkal, a demokratikus értékekkel, az erkölccsel és a szabadságjogokkal kapcsolatos értékeit. Egyensúlyt kell létrehozni egyrészt a terrorcselekmények lehetséges hatásainak a lehető legnagyobb mértékben történő csökkentését célzó felügyelet és ellenőrzés, másrészt az emberi jogok, a magánélet tiszteletben tartásához való jog, a társadalmi és közösségi kohézió és a kisebbségi közösségek sikeres társadalmi beilleszkedésének tiszteletben tartása között. A technológia fejlődésének párhuzamosan kell haladni a döntéshozással, és egy, a biztonságra irányuló technológiai fejlesztésekre irányuló erős uniós politika hozzájárulhat a jogszabályok hasznosságához és az egyéb politikai kezdeményezésekhez.

---

[2] „Az Európai Unió Védelmi Eszköz Politikája felé", COM(2003) 113.

Egy megerősített és összehangoltabb biztonságpolitikai kutatás megvalósítása érdekében a Bizottság két konkrét cselekvést vállalt. Az első, egy előkészítő cselekvés kezdeményezése a biztonságpolitikai kutatás terén[3], a második, a biztonságpolitikai kutatás terén tevékenykedők egy magas szintű csoportjának létrehozása abból a célból, hogy tanácsadást végezzenek a biztonságpolitikai kutatások hosszú távú stratégiáját illetően az Európai Unióban. Az előkészítő cselekvést megkezdték és az első ajánlatkérés június 23-án zárult, míg a biztonságpolitikai kutatás terén tevékenykedők csoportjának jelentését márciusban hozták nyilvánosságra[4].

3. A BIZTONSÁGPOLITIKAI KUTATÁS TERÉN TEVÉKENYKEDŐK CSOPORTJÁNAK JELENTÉSE

A biztonságpolitikai kutatás terén tevékenykedők csoportja jelentésében a fejlett technológiák európai szintű összehangolásának és fejlesztésének szerepét az észlelt fenyegetések megfigyelésében és ellenőrzésében, a súlyos incidensek – mint például terrortámadások – megelőzésében, a válságkezelésben és a humanitárius akciókban látja. Rámutat arra, hogy egy európai biztonságpolitikai kutatási program (ESRP) várhatóan erős, kiegyenlítő hatást fejt ki, illetve arra, hogy e program miként járulhat hozzá változó világunk új biztonsági kihívásainak kezeléséhez.

A jelentésben foglalt ajánlások tartalmazzák a következőket:

- Egy biztonságpolitikai kutatási program (ESRP) létrehozása 2007-től, amely különösen a belső biztonságot érintő kérdésekre koncentrál, és amely legkevesebb évi 1 milliárd € támogatással rendelkezik a Közösségi Kutatási Keretprogramból, valamint nemzeti és más kormányközi forrásokból biztosított támogatás mellett.

- Az „Európai Biztonságpolitikai Kutatási Tanácsadó Bizottság” létrehozása, amelynek feladata egy stratégiai cselekvéssorozat, a felhasználói részvétel, végrehajtási mechanizmusok és egy stratégiai kutatási terv meghatározása az ESRP számára.

- A politikai fejlemények és a folyamatban lévő kezdeményezések figyelembevételével, a jelentés rámutat az európai intézmények és a többi érintett fél közötti együttműködés szükségességére.

---

[3] A Bizottság közleménye „Az európai ipari potenciál fokozására irányuló előkészítő cselekvésnek a biztonságpolitikai kutatás terén történő végrehajtásáról, Az európai biztonság kutatás és technológia alkalmazása általi növelésére irányuló program felé”, COM(2004) 72 végleges, 2004.2.3., és a 2004/213/EK határozat (HL L 67., 2004.3.5.)

[4] „Kutatás egy biztonságos Európáért”, a Biztonságpolitikai Kutatás Terén Tevékenykedők Csoportjának jelentése, ISBN 92-894-6611-1, Luxembourg, az Európai Közösségek Hivatalos Kiadványainak Hivatala, 2004. Megtalálható a Bizottság honlapján: http://europa.eu.int/comm/research/security

4. A KÖVETKEZŐ LÉPÉSEK

A Bizottság üdvözli a biztonságpolitikai kutatás terén tevékenykedők csoportjának jelentését. Támogatja a javaslatok és iránymutatások lényegét, és az érdekelt felekkel együttműködésben megteszi a szükséges lépéseket, amelyeket négy csoportra lehet osztani:

a) Konzultáció és együttműködés az érintett felekkel

A Bizottság 2004 őszén létrehozza az „Európai Biztonságpolitikai Kutatási Tanácsadó Bizottságot" abból a célból, hogy javaslatokat adjon az ESRP tartalmára és végrehajtására vonatkozóan, megfelelő módon figyelembe véve a biztonságpolitikai kutatás terén tevékenykedők csoportjának javaslatait. A bizottság tagjai az érintett felek különböző csoportjaiból – felhasználók, ipar és kutatási szervezetek – kiválasztott szakértők. A bizottság feladata a felhasználói igények megállapítása és a tagállamok közötti együttműködés ösztönzése a szellemi tulajdonjogok és bizalmas információk cseréje, és a biztonságos információk védelme terén.

A Bizottság biztosítja az ESRP hatékony koordinációját a saját belső kutatási eszközei és egyéb európai kutatási tevékenységek által, amelyek lehetnek közösségi, nemzeti vagy kormányközi szinten finanszírozott tevékenységek. Ez a koordinációs tevékenység nemzetközi szervezetek, mint például az ENSZ, az EBESZ és a NATO által folytatott munkához is kapcsolódik, valamint egyes európai szervezetek, például az Európai Űrügynökség (ESA) tevékenységeihez.

b) Egy európai biztonsági kutatási program

A Bizottság azzal, hogy támogatja egy 2007-ben induló európai biztonsági kutatási program létrehozását, a biztonságpolitikai kutatásról szóló előzetes cselekvés munkájára építve[5], 2006 végéig tartó intézményközi vitát indít el, hogy konszenzus alakuljon ki egy ilyen programról. A biztonságpolitikai kutatást belefoglalták az Unió a 2007–2013 közötti időszakra szóló pénzügyi tervéről szóló közleményébe[6].

Az ESRP tartalmára, többéves pénzügyi tervére és intézményi keretére vonatkozó programjavaslatot 2005 elején terjesztik elő, a 7. Közösségi Kutatási Keretprogram[7] részeként. Az ESRP-t egyedi kutatási programként kell megvalósítani, amely saját eljárásokkal (pl. a titkosságra vonatkozó előírásoknak megfelelően), részvételi szabályokkal, szerződésekkel és finanszírozási szabályokkal rendelkezik.

A Bizottság a biztonságpolitikai kutatás terén tevékenykedők csoportjának javaslatai tekintetében megjegyzi, hogy az ESRP részére megfelelő szintű pénzügyi támogatást kell biztosítani, és egyetért azzal, hogy az ESRP a Közösségi Kutatási Keretprogramból, valamint nemzeti és más kormányközi forrásokból biztosított támogatás mellett részesüljön további finanszírozásban. Ez a vélemény összhangban van az Európai Unió azon célkitűzésével, hogy

---

5 A 2004-ben kiadott ajánlatkérést követően ezen előkészítő cselekvésre vonatkozóan beérkezett javaslatokból az tűnik ki, hogy a kereslet tizenötszörösen meghaladja a rendelkezése álló pénzügyi keretet.

6 A Bizottság „Közös jövőnk építése – politikai kihívások és költségvetési követelmények a bővített Unióban" című közleménye. COM(2004) 101, 2004.2.10.

7 A Bizottság „A tudomány és a technológia, Európa jövőjének kulcsa: iránymutatások az Unió kutatást támogató stratégiájához" című közleménye. COM(2004) 353

2010-re a GDP 3 %-át kell erre a célra fordítani. Továbbá, meg kell állapítani, hogy más politikai eszközök és költségvetések miként egészíthetik ki a programot, hogy biztosítható legyen a kutatási eredmények alkalmazása.

c) Hatékony intézményi keret

A Bizottság biztosítja, hogy az Európai Biztonsági Stratégiát, a Közös Kül- és Biztonságpolitikát (CFSP), az Európai Biztonsági és Védelmi Politikát (ESDP) és egyéb vonatkozó, a belső biztonsággal kapcsolatos bizottsági politikákat teljes mértékben figyelembe vesznek a biztonságpolitikai kutatás folyamán.

A Bizottság eltökélte, hogy együttműködést és összhangot alakít ki a közösségi biztonságpolitikai kutatás és az Európai Védelmi Ügynökség (EDA) munkája között. A Bizottság együttműködése az ügynökség igazgatóságával és egy szoros munkakapcsolat segít elérni azt a célt, hogy az EDA munkája kiegészítse a biztonságpolitikai kutatást, és ha szükséges, kölcsönösen felhasználhassák a kutatási eredményeket. A Bizottság ösztönzi a tagállamokat, hogy dolgozzanak együtt vele annak érdekében, hogy javítsák a polgári, biztonsági és védelmi alkalmazásokra vonatkozó kutatási és technológiai eredmények koordinálását és optimalizálását. A közös kutatás-fejlesztési célok és technológiák azonosítása és megvalósítása rendkívül gyakorlatias és konkrét módon hozzájárul ahhoz, hogy különböző szinteken támogassák az illetékes hatóságok közötti együttműködést.

d) A munka sürgősségének és természetének megfelelő irányítási struktúra

A Bizottság a tagállamokkal és az egyéb érdekelt felekkel konzultálva, illetve az RTD-programirányítás során szerzett tapasztalatait felhasználva megállapítja a legjobb mechanizmusokat, amelyekkel biztosítható az ESRP hatékony irányítása.

A Bizottság hatékony és rugalmas szerződési, részvételi és finanszírozási mechanizmusokat kíván alkalmazni – például abból a célból, hogy lehetővé váljon az új technológiák hatóságok általi társfinanszírozása, ezzel biztosítva a magas szintű együttműködést vagy kiegészítő jelleget; ezért konzultál az érdekelt felekkel, és felhasználja az előkészítő cselekvés során a szabályokból és eljárásokból szerzett tapasztalatokat.

5. KÖVETKEZTETÉS

A fenti megközelítés biztosítja, hogy a közösségi kereten belül megvalósulhat a biztonságpolitikai kutatás, amely komoly hozzáadott értéket képviselhet a következők által:

elismerve, hogy az új technológiák rendelkezésre állása kulcsfontosságú elem a terrorizmus elleni küzdelemben; európai szinten szükség van egy erős, jól felépített biztonságpolitikai kutatásra az európai polgárok és az európai gazdaság védelmének támogatása céljából;

az egyenetlenségek és az erőfeszítések másolásának csökkentése, az együttműködés fokozása (beleértve a tagállamok közötti együttműködést), a szabványosításra és a kölcsönös működtethetőségre való törekvés, teljesítményjelzők alkalmazása által, így növelve az európai erőfeszítések hozzáadott értékét és megszüntetve a jelenlegi szétszórtságot, illetve elősegítve egy valós európai piac kialakulását ezen a területen;

válaszolva azokra a kihívásokra és lehetőségekre, amelyek a 25 tagállamból álló és 455 millió lakosú, kibővült Unióban megjelentek;

felismerve, hogy a biztonság valamennyi tagállam és polgár közös problémája, amelyre közös megoldást kell találni, teljes mértékben figyelembe véve az európai emberi értékeket és erkölcsöt;

a közös kutatási programok irányításában szerzett közösségi tapasztalatokra, és a köz- és magánszférának az RTD-n keresztül történő együttműködésére irányuló elfogadott és jól ismert jogi keretre építve.

MELLÉKLET

Kutatás egy biztonságos Európáért

A biztonságpolitikai kutatás terén tevékenykedők csoportja

Összefoglaló és ajánlások

VÉGREHAJTÁSI ÖSSZEFOGLALÓ

A jelen globális társadalmában az Európai Unió előtt új lehetőségek és új veszélyek is állnak. A politikai, társadalmi és technológiai fejlődés eredményeképpen egy változékony biztonságú környezet jött létre, ahol egyre többféle és kevésbé előrelátható kockázattal és a sebezhető ponttal kell számolni. Államhatárokon átnyúló, új fenyegetések jelentek meg, amelyek az Európai Unió területén belül és kívül egyaránt veszélyeztetik az európai érdekeket. Az Európai Tanács 2003 decemberében, az Európai Unió Biztonsági Stratégiájának: „Egy biztonságos Európa egy jobb világban" elfogadásával elismerte ezeket a fenyegetéseket.

Ezek a fenyegetések európai szintű választ és egy átfogó biztonsági megközelítést kívánnak meg, amely a belső és külső biztonságot egyaránt érinti, és összekapcsolhatja a polgári és katonai eszközöket. Minél szorosabb az Unió együttműködése az ENSZ-szel, az EBESZ-szel, a NATO-val és valamennyi nemzetközi partnerével, annál hatékonyabban járulhat hozzá a nemzetközi biztonsághoz. Az Uniónak különösen arra irányulóan kell képességeket kidolgoznia, hogy megvédhesse polgárait az Unió területén, illetve külföldön jelentős forrásokat fordíthasson békefenntartó, humanitárius és intézményépítő tevékenységekre.

E célok elérése érdekében Európának ki kell használni a technológia nyújtotta előnyöket. A technológia maga nem garantálhatja a biztonságot, de a technológia támogatása nélkül lehetetlen biztonságot teremteni. Általa információt szerezhetünk a fenyegetésekről, segít hatékony védelmet kiépíteni ellenük, és ha szükséges, képessé tesz a semlegesítésükre. Ezen kívül az új technológiai irányok új lehetőségeket hordoznak magukban. A polgári, biztonsági és védelmi alkalmazások egyre inkább azonos technológiára épülnek – ezáltal új együttműködések jönnek létre a különböző kutatási ágazatok között.

Ahhoz, hogy egy biztonságos Európa megteremtése érdekében a technológiát „erőként" alkalmazzuk, a legmodernebb iparágak, erős tudásalap, megfelelő finanszírozás és a források optimális felhasználása szükséges. Európában rendelkezésre állnak modern kutatóintézetek és egy jelentős és sokféle ipari alap, amelyekre támaszkodva megteremthetők a technológiai követelmények a biztonság terén. Politikai és intézményi szinten azonban léteznek strukturális hiányosságok, amelyek megakadályozzák Európát abban, hogy kihasználja tudományos, technológiai és ipari előnyeit. A védelmi és polgári kutatás közötti válaszvonal, a tagállamok közötti korlátozott együttműködés és a nemzeti és európai erőfeszítések közötti koordináció hiánya – ezek mind súlyosbítják az állami kutatások finanszírozási hiányosságait, és komolyan akadályozzák költséghatékony megoldások kidolgozását.

E hiányosságok megoldása érdekében Európának növelnie kell a pénzügyi támogatását, és javítania kell az erőfeszítései közötti összhangot. Ez a következőket jelenti: a) hatékony együttműködés a nemzeti és európai kutatási tevékenységek között, b) a biztonsághoz kapcsolódó képességek iránti igény szisztematikus vizsgálata, a polgári biztonságtól a védelemig, c) a védelemi, biztonsági és polgári kutatások közötti együttműködés teljes mértékű kihasználása, d) egyedi jogi feltételek és finanszírozási eszközök az európai-szintű, biztonsággal kapcsolatos kutatásokra vonatkozóan és e) intézményi megállapodások, amelyek elég hatékonyak és rugalmasak ahhoz, hogy összekapcsolják a tagállami és a közösségi erőfeszítéseket, illetve bevonjanak más érdekelt feleket.

A legutóbbi kezdeményezések azt jelezték, hogy egyre többen ismerik fel a cselekvés szükségességét. Ebben az összefüggésben a védelmi képességek fejlesztése, a kutatás, a beszerzés és a fegyverkezés terén különös fontossággal bír az ügynökség létrehozása, valamint a biztonsághoz kapcsolódó kutatások terén a Bizottság előkészítő cselekvése. A kihívás az, ezeket a kezdeményezéseket tovább kell vinni és egy összefüggő megközelítéssé kell formálni. Az Európai Biztonságpolitikai Kutatási Program (ESRP) létrehozása 2007-től nagyban hozzájárul e célkitűzés megvalósításához.

Egy európai biztonságpolitikai kutatási programnak ki kell használni a technológiák kettősségét és a biztonsági funkciók növekvő hasonlóságát ahhoz, hogy csökkentse a különbségeket a polgári és a védelmi kutatások között. Egy átfogó biztonságpolitikai megközelítés támogatása érdekében a programnak finanszíroznia kell azokat a kutatási tevékenységeket, amelyeknek célja hasznosítható rendszerek és termékek kifejlesztése:

- különösen a tagállamok területének, felségterületének, hazai lakosságának és kulcsfontosságú infrastruktúrájának védelmében transznacionális fenyegetések ellen;

- az Európai Unió „az Unión kívüli békefenntartó, konfliktusmegelőző és a nemzetközi biztonság erősítésére irányuló missziói vonatkozásában az Egyesült Nemzetek Alapokmányában megállapított alapelvekkel összhangban”.

Az ESRP-nek a legnagyobb mértékben ki kell használnia a technológiák többcélú jellegében rejlő előnyöket. Az együttműködés ösztönzése céljából meg kell vizsgálnia a polgári és védelmi alkalmazások „közös metszetét” és támogatnia kell a technológiák ágazatok között történő átalakítását és egységesítését. A középpontba a határokon átnyúló és szolgálatok közötti együttműködés legfontosabb elemeként a kölcsönös működtethetőséget és az összekapcsolhatóságot kell helyezni. A szervezeti felépítésre vonatkozó szabályok és előírások alapjait még egy korai szakaszban ki kell dolgozni.

Az ESRP-nek egyrészről ki kell egészíteni a polgári közösségi programokat, másrészről a nemzeti és kormányközi szinten folytatott biztonsági és védelmi kutatási tevékenységeket. Az erőfeszítések összehangolásának biztosítása érdekében elengedhetetlen a hatékony együttműködés az ESRP és az egyéb vonatkozó kutatási tevékenységek között.

Ezen kívül az ESRP-nek figyelembe kell venni a biztonsági piac egyedi jellemzőit. Ez azt jelenti, hogy új finanszírozási eszközöket és technológiaátadási szabályokat kell létrehozni. Ugyanakkor a fogyasztókat az egész folyamatba be kell vonni annak érdekében, hogy elkerülhető legyen a kutatás és a beszerzés szétkapcsolása.

A felvázolt irányvonalak mentén kidolgozott ESRP-hez erős társadalmi érdek fűződik és jelentős hozzáadott értéket képvisel. Hozzájárulhat Európa biztonságának növeléséhez, amely már magában számos közösségi politika előfeltétele (közlekedés, energiaellátás, távközlés stb.). Támogathatja a határokon átnyúló együttműködést, növelné az európai ipar versenyképességét és erősítené az európai kutatási bázist. Sőt, a Lisszabonban és Barcelonában megállapítottakkal összhangban, jelentősen hozzájárulhat a növekedésre és versenyképességre vonatkozó uniós politikához.

A fenti okokból az ESRP-t a Közösségnek kell finanszírozni. Egy 1 milliárd euró összegű minimális éves költségvetéssel rendelkezik, amelyet szükség esetén fokozatosan tovább lehet növelni. Az EU arra irányuló célkitűzésével összhangban, hogy a GDP 3 %-át a kutatásba fektessék, az ESRP finanszírozása a Közösségi Kutatási Keretprogramból, valamint nemzeti és más kormányközi forrásokból biztosított támogatás mellett történik. Az ilyen befektetés nagymértékben hozzájárulna ahhoz, hogy Európát biztonságosabbá tegyék polgárai számára.

KÖVETKEZTETÉSEK ÉS AJÁNLÁSOK

A bővített Európai Unó előtt álló kihívások figyelembevételével ez a jelentés megállapította, hogy sürgősen szükség van arra, hogy az európai kutatási tevékenységek finanszírozását és szervezetét hozzáigazítsák az új biztonsági és technológiai helyzethez.

Ennek érdekében a következőket támogatjuk:

a) a nemzeti, kormányközi és közösségi kutatási erőfeszítések a leghatékonyabb módon történő összekapcsolása polgári és katonai téren;

b) egyedi Európai Biztonságpolitikai Kutatási Program kidolgozása (ESRP).

Ugyanakkor kitartunk amellett, hogy valamennyi európai kutatási tevékenység során a polgári szabadságjogokat és az erkölcsi alapelveket irányadónak kell tekinteni.

Az ESRP növeli az európai projekt értékét és erős társadalmi érdekek kapcsolódnak hozzá. Növelheti az ipar versenyképességét és erősítené az európai kutatási bázist. Támogathatja a határokon átnyúló együttműködést, és a Lisszabonban és Barcelonában megállapítottakkal összhangban, hozzájárulhat a növekedésre és versenyképességre vonatkozó uniós politikához. A legfontosabb viszont az, hogy elősegítheti Európa biztonságának növelését, amely már magában számos közösségi politika előfeltétele (közlekedés, energiaellátás, távközlés stb.). Ezért az ESRP-t a Közösségnek kell finanszírozni.

Az ESRP nem helyettesítheti vagy másolhatja a tagállamok erőfeszítéseit. Céljaként azt kell meghatározni, hogy támogassa és kiegészítse ezeket, és új egységet alakítson ki számukra. Mindezek figyelembevételével a következő ajánlásokat terjesztjük elő:

1. 2007-től egy közösségi finanszírozású ESRP-t kell elindítani, valamennyi tagállam részvételével. A minimum költségvetés évi 1 milliárd €, a meglévő támogatások mellett. Ezt a kiadási szintet gyorsan el kell érni, és ha szükséges, tovább lehet növelni abból a célból, hogy az egyesített uniós (közösségi, nemzeti és kormányközi) biztonsági kutatás befektetési szint megközelítse az USA szintjét.

2. Az ESRP-nek képességekhez kapcsolódó kutatási projekteket kell finanszírozni, a demonstrátori szinttel bezárólag, amelynek különösen az EU belső biztonsága és a CFSP/ESDP-missziók tekintetében van jelentősége.

3. A polgári és védelmi célú kutatások közötti különbségek megszüntetése érdekében az ESRP-nek a lehető legnagyobb mértékben ki kell használni a technológiák többcélú jellegében rejlő előnyöket. Az együttműködés ösztönzése céljából támogatnia kell a technológiák átalakítását, egységesítését és az ágazatok közötti átadását.

4. A határokon átnyúló és szolgálatok közötti együttműködés legfontosabb elemeként az ESRP középpontjába a kölcsönös működtethetőséget és az összekapcsolhatóságot kell helyezni. Ebben az összefüggésben a szervezeti felépítésre vonatkozó szabályok és előírások alapjait még egy korai szakaszban ki kell dolgozni.

5. Az ESRP tekintetében irányadó szabályoknak meg kell felelni a biztonsági kutatás sajátosságainak. A Bizottságnak – együttműködésben valamennyi érintett féllel – ki kell dolgozni az IPR-hez és a technológiaátadáshoz szükséges szabályokat.

6. Mivel számos követelmény kormány-specifikus lesz, létre kell hozni olyan új finanszírozási eszközöket, amelyek által indokolt esetben a kutatási támogatások akár a kutatás teljes költségvetésének erejéig megelőlegezhetők.

7. Létre kell hozni a „Biztonságpolitikai Kutatási Tanácsadó Bizottságot", amelynek feladata egyrészt az, hogy felvázolja a cselekvések stratégiai irányvonalait abból a célból, hogy elkészítse az ESRP kutatási tervét, másrészt javaslatokat adjon a program végrehajtására irányuló elvek és mechanizmusok tekintetében. Továbbá, azonosítania kell a technológia azon kulcsfontosságú területeit, ahol Európa versenyképességét rendkívül magas szintre kell hozni. A bizottság tagjai a köz- és a magánszféra és az ipar területéről, kutatási szervezetekből és egyéb érdekelt felek közül kiválasztott magas szintű szakértők.

8. Egy ESRP sikeres megvalósítása érdekében elsődleges fontosságú az ügyfelek igényeinek meghatározása. Ezért az Unió szintjén létre kell hozni egy mechanizmust, hogy a lehetséges ügyfelekkel konzultálva azonosítsák a belbiztonsági missziók jövőbeni képességbeli igényeit.

9. Hatékony koordinációra van szükség ahhoz, hogy az ESRP ne másolja, hanem kiegészítse az egyéb európai kutatási tevékenységeket, függetlenül attól, hogy közösségi, nemzeti vagy kormányközi szinten történt a finanszírozás.

10. A Bizottság és a Tanács biztosítja a hatékony kapcsolattartást az ESRP és a jövőbeni „Védelmi képességek fejlesztése, kutatása, megszerzése és a fegyverkezés terén tevékenykedő ügynökség" között.

11. Az ESRP-nek szükség esetén figyelembe kell venni, és koordinálnia kell a nemzetközi szervezetek kutatási erőfeszítéseit, szem előtt tartva a globális és regionális biztonsági kérdéseket.

12. Az ESRP céljaként az európai, biztonsággal kapcsolatos ipar versenyképességének támogatását kell meghatározni, és ösztönöznie kell a biztonsági termékek és rendszerek piacának (köz- és magánszféra) fejlődését. A Bizottság „A védelmi eszközök európai piaca felé” szóló közleményében előterjesztett cselekvési tervek megvalósítása nagymértékben támogatná e célkitűzés elérését és az ESRP maximális kihasználását.